

3. maj. 1835

AFSENDER

Martinus Rørbye

MODTAGER

John Rørbye

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Generel kommentar:

Brev nr. 39 på Rørbyes liste over afsendte breve 1834-37.

Afsendersted:

Rom

Modtagersted:

København

Omtalte personer:

Charlotte Frederikke

Christian VIII

Frederik Carl Christian

Frederik VI

Gregor XVI

Miguel I

Ditlev Conrad Blunck

Christian August Broberg

Ole Bull

Ludvig Bødtcher

C.W. Eckersberg

Thomas Fearnley

Frederik Julius Fiedler

Johann Matthias Firmenich

Ferdinand Flor

Frederik Ferdinand Friis

C.D. Fritsch

Louis-Auguste-Victor de Ghaisnes de

Bourmont

Emil Hesselberg

Christian Frederik Holm

J.L. Jensen

Signe Jensen, f. Visby

Frederik Marcus Knuth

Jørgen Hansen Koch

Albert Küchler

Wilhelm Matthä

Ernst Meyer

Jens Peter Møller

Frederik August Paludan

Christian Jacob Adolph Philipsen

Carl Andreas Reitzel

Elise Rørbye

Emma Eulalia Rørbye

Julie Fredrikke Rørbye

Nancy Gerhardine Rørbye

Christian Frederik Schiøtt

Charlotte Johanne Schiøtt, f. Schack
Jørgen Sonne
Henriette Wulff
Peter Wulff

Omtalte værker:

Parti af et munkeløster i nærheden af
Rom
Parti af et munkeløster i nærheden af
Rom (gentagelse)
To hyrdedrenge i den romerske
Campagne

Arkivplacering:

Det kgl. Bibliotek, Acc. 1996/44

Trykt udgave:

Jørgen B. Hartmann: "Breve fra
Martinus Rørbye 1835-48" i
Personalhistorisk Tidsskrift, 1950, s.
1-7.

TRANSSKRIFTION

Rom den 3die Mai 1835.

Førend jeg forlader Rom, maae jeg med et Par Ord takke dig for dit kjærkomne Brev, som du af Rose formodentlig har hørt, jeg allerede i nogen Tiid har været i Besiddelse af; men som jeg har udsat at besvare indtil nu, for da ogsaa med det samme at lade eder viide naaer jeg reiser herifra, som formodentlig vil blive den 14de eller 15de. Jeg kan ikke nægte, jeg seer denne Forandring af Opholdssted imøde med en Slags Glæde, og giver dig fuldkommen ret i, at jeg ikke, som du troer, har været fuldkommen tilfreds her i Vinter; og det er egentlig ikke saa besynderligt, da Livet her var alt for forskjellig fra det, hvortil vi have været vant, saavel i Henseende til den Omgang man kunne have, som hvad Levemaaden og Alt Øvrigt angaaer. Hvad Omgangen betræffer, da vil du vel kunne forestille dig, at det raae Mandfolkeselskab, ikke alletider var efter min Smag; du ville bestemt selv ikke kunnet have funden dig i saaledes hele Aftener at sidde sammen med Mennesker, der saagodt som aldrig bringer en ordentlig Materie paa Bane, da derimod Conversationen ofte var af den Slags, at man maatte skamme sig ved at være Deeltager deri; og foruden dette bliver der da gjerne drukken, om just ikke meget, saa dog altid meere, end jeg er vandt, eller kan vænne mig til, og de synes underlig om, at man holder sig tilbage. Disse Sammenkomster finder gjerne Sted i de mest smudsige Osterier; du kan spørge Friis¹ viidere herom, og om han kunne finde Behag i dette Væsen, der ovenikjøbet er forbunden med stadige Udgifter, som man uden at tabe noget derved kan inddrage ved at blive borte. Men fordi jeg ikke søger disse Aften-Selskaber, derfor unddrager jeg paa ingen Maade deres Selskab til andre Tiider, tværtimod jeg søger det, naaer Personerne forresten have noget Værd for mig, og jeg kan da bedre vælge, hvem jeg vil have med at bestille, end der, hvor man ikke uden at støde, mangedange bliver paanødt Bekjendtere man ikke skjøtter om. I Begyndelsen af mit Ophold her, fandt jeg rigtignok, at Tiiden mangedange blev mig lidt lang; men i den seenere Tiid er dette ganske bleven omvendt; og den gaaer mig [nu] alt for hurtig, og jeg har snarere for meget, end for lidet Selskab; den Mængde Danske, der har opholdt dem her i Vinter have rigtignok for en stor Deel Skyld deri; thi hvordan man vender sig, har man her altid Landsmænds Selskab, det var maaske bedre om det var anderleedes, men dette hører til de utænkkelige Ting i Rom, hvor man næsten alletider finder et lille Danmark, med alle dets Feil og Fortrin. Dette har iøvrigt ogsaa sine behagelige Siider, da man jo alletider paa de offentlige Steder har Leilighed nok til at omgaaes med Fremmede; thi den huuslige Omgang hvorpaa vi sætte saa stoer Priis,

maa man ganske her slaae en Streg over, jeg tror ikke godt det lod sig gjøre at faae saaledes Adgang i italienske Huuse, som hjemme hvor enhver Fremmed er velkommen; man har her ikke engang saameget tilovers for sine nærmeste Paarørende, at man gjerne see dem hos sig; ja, man maae falde i den største Forundring, naaer man hører dem tale, selv om deres Sødskende; som om det var vildfremmede Mennesker, enhver er sig selv nærmest, og derom dreier sig Alt. Naaer man derfor af og til kommer sammen med Landsmændene, da føler man den store Forskjel, og jeg for min Deel, glæder mig, at jeg ikke er Italiener, og at jeg ogsaa er istand til at have Interesse for andet, end hvad der dreier sig om mig selv. Du veed at jeg saaledes ofte har besøgt Jensens² og Wulff's,³ og det blev til Slutningen en saa fastsat Reegel, at naaer een Dag gik over, og jeg ikke havde været der, maatte jeg strax give en Grund derfor; det var formegen Høflighed, og det generede ofte; Jensen's er nu reist, og vil være hjemme og komme op til Moder i Slutningen af Juni; Wulff's bliver omtrent endnu saalænge som jeg her, da de gaae for et Par Maaneder til Neapel, og reise derifra til Livorno for at vende hjem med Fregatten. Af begge disse, om jeg maae kalde dem Familier, har jeg nydt megen Artighed; hos Jensen's var den liigefrem, og jeg sat derfor saa meget mere Priis derpaa, som den hos Wulff's, fra Frøkenens Siide var lidet mere svulstig; hun sværmer for Alt her, det blev ofte latterligt, og jeg kunde ikke lade være at bemærke det; ogsaa med ham har jeg tit været oppe at disputere, men hertil var det af en modsat Grund, idet han næsten lod Haan om hvad der ikke umiddelbar kom i Berørelse med Søværnen eller have Pation for Jagt. Dette fraregnet ere de begge meget agtværdige Mennesker, og jeg for min Part, har ikke Grund til at være dem andet end Tak skyldig. Endviidere hvad Omgangen angaaer, veed du at jeg har besøgt Prindsessens⁴ Conversationer, der ere liige saa kjedsommelige, som de andre af denne Slags skal være; jeg har derfor ikke funden min Regning ved at blive indført paa flere saadanne Steder, da det altiid er tids nok længere hen. Prindsessen er nu reist herifra til hendes egentlige Opholdssted i Vizenza; men kommer længere hen i Sommeren til Neapel, jeg troer næsten, •2• man kan betragte hende, som halvgal, saaledes handler hun og taler om alt; hun er en ivrig Catolik, bivaaner Messerne, gjør Proselytter hvor hun kan, og i Paaskedagene, da Paven⁵ havde vasket de 13 Pillegrimmes Fødder, vaskede ogsaa ogsaa hun, og det heele Selskab, der sørger for de øvrige Pillegrimmes Forpleining[?] etc: ogsaa deres Fødder. Til denne ædle Forening hørte ogsaa Don Miguel,⁶ og de fleste Folk af Stand her, saa det ret blev omtalt som en vigtig Ting. Hun ytrer sig iøvrigt meget tit om alt, fortæller enhver, der vil høre derpaa Indholdet af hendes Breve fra Prinds Cristian⁷ og

hendes Søn,⁸ betitler Kongen,⁹ og hans heele Familie med Navne som jeg før blodt har hørt bruges af den simpleste Klasse, og hendes Raserie steeg til det Høieste, da hun blev nægtet Tilladelse til at reise til Paris, og ikke fik det forlangte Tilskud af Penge for at betale sin Gjæld her. – Dog nok om alt dette Væsen det er et saadant Virvar at mit Brev let kunde fyldes, og du vilde maaske endda være liige klog; altsaa hvad de øvrige Danske her angaaer, da ere de, naaer jeg undtager den faste Stak af Kunstnere og hvortil ogsaa man næsten kan regne Bøttger, alle nu reiste herifra; Fidler¹⁰ og Palludan¹¹ ere her rigtignok ogsaa; men reise ogsaa med det første, P: hjemefter med Fregatten, F: følger de øvrige til Paris. Du har formodentlig af mine andre Breve erfaret, hvem alle disse Mennesker ere, jeg vil derfor ikke igjen opregne dem, Knuth¹² og Broberg¹³ høre dertil, de ere de eneste af vore Bekjendte hjemme, hvorfor du kunne have nogen Interesse, jeg har godt kunnet liide dem Alle, men især de tvende endnu herværende med hvem jeg alletiider er meget sammen. Men hvad dit Brev angaaer kjære John, da spørger du mig om Underretninger til den beste Maade at reise paa og det er isandhed en vanskelig Ting at give; thi faaer man ogsaa den meest detaillerede Beskrivelse af Alt, da bliver Practiquen dog altid her det Væsentlige, og den lader sig ikke lære ved skriftlig eller mundtlig Meddeelse; men inden føie Tiid erhverves den bestemt, og langt lettere, end man hjemme forestiller sig; thi som Landene nu ere bereiste, ere de Reisende næsten at ansee, som et Slags talende Vare, der gaaer fra Haand til Haand, naaer man blodt nævner Addressen. Lidt snydt kan man ikke undgaae at blive; men at lade sig bedrage for større Summer kan man best sikke sig for, ved forud at accordere; Noget som jeg i Begyndelse generede mig ved, og som derfor ogsaa tømte uhyre hastig min Pung; nu er jeg bleven klogere; men den omtalte Omstændighed, at min iøvrigt høist interessante Reise i det dyre Holland, har i et Aar ladet mig bruge mere end jeg maatte have brugt i 2, det har undertiiden foraarsaget mig Skrupler; men naaer det er godt Veier, og jeg er frisk, leer jeg deraf, og tænker snarlig at kunne gjenvinde dette, naaer jeg først kan komme til at arbeide ordentligt. Og nu, hvad Kuffert og saa viidere angaaer, da kan jeg ikke raade til andet, end at tage saa lidet med som muligt, man behøver f Ex: ikke mere end 6 Stk. Linned, og slet ingen viide Tørklæder, hvormed jeg er saa rigelig forsynet; mangler man noget, da kan man jo allevegne faae Nyt, eller det Gamle repareret; man har derfor nok i et Par Støvler, naaer man har et Par Skoe at pryde sig med, naaer Støvlerne skulde gaae itue. Efter dette vil du kunne slutte dig til alt det Øvrige hvad en economisk Reise angaaer. |Jeg| vilde dog aldrig tage alt for lille Kuffert; thi inden man veed deraf har man

Mangel paa Plads, naaer man ikke bestemt vil foresætte sig, aldrig at kjøbe det Mindste, og dette synes jeg, er at paalægge sig alt for stærkt Baand, da jo tit paa en Reise man kan være overkomme Ting for en billig Priis, som man hjemme ikke kunne have for Penge, og som dog kunne være meget nyttige; jeg har talt med fleere, som saaledes paa deres Reise har maatte anskaffe sig en større Kuffert, eller bebyrde sig med to, som jo er liigesaa galt. Du veed at isærdeleshed i Preusen man maae betale Overvægt; men disse Penge men saadanne Penge giver jeg med Glæde, naaer jeg veed jeg snart kommer ind i Lande, hvor man kan medbringe saa meget, man vil; dette er Tilfælde her i Italien, naaer man kjører med Veturin, og over heele Tyskland naaer man kjører med Lohnkutscher, i Frankriig betaler man kun saare lidet for Overvægt. Et maae jeg ikke undlade at bemærke, da du spørger om Reisen, det er hvad Pengene angaaer; da begynd ikke førend du har 1000 a 1200 Rdl. om Aaret, da du bestemt ikke reise under denne Sum, med mindre du maatte vende enhver Skilling, som paa en Reise er yderst ubehagelig ja mangegange umulig, især naaer man er kommen i Selskab, hvor man ikke vil staae tilbage, eller synes egen ved at vægre sig ved at tage Deel i hvad Pluraliteten antager. – Alt hvad du i dit Brev fortalte mig om Kunstforeningen var mig jo tildels bekjendt; men ikke saa detailleret, altsaa heller ikke saaledes, at jeg havde det tydeliige Begreb om det heele Væsen, som jeg nu har; naar mon Kunstforeningen vil lade deres latterlige Higen efter at agere Academie? jeg skulle meget tvivle om, at dets Opgaver til Concurs vil leede til Noget; i det minste ere Alle her enige, i aldrig at deeltage i dette; de Ældre hiemme kan ikke godt give Slip paa deres formentliige Overlegenhed og Skolemester Væsen; men lader til bestandig at hige efter at bringe Alle andre paa Hat, og det er vist aldrig skadeligere, end i Kunsten, hvorom enhver har sin Anskuelse, og særegne Maade at opfatte paa, der ikke saaledes lader sig bøie efter Andres Meening. – Hvad du yttrede om mine Skitser, da takker jeg dig, at du ikke har ladet dem komme i Kunstforeningen, det vilde have været mig meget imod. – Som jeg hører har man nu ved Accademiet faaet Overflødighed paa nye Professorer, du maae endelig gratulere dem Alle fra mig, naaer du taler med dem; Fritch¹⁴ har jeg allerede i mange Aar betitlet saaledes, i det minste havde han sin Professor saa fast, at det egentliig blodt er at ansee som en Formalitet, at han er anerkjendt, som virkeliig, jeg tænker at han hos Mini nu skriger dobbelt saa høit; men hvad siige de ældre Professorer til alle disse nye Kollegaer? Du seer dem formodentliig nu ofte i Kunstforeningen; kommer du der ogsaa til at tale med Justitsraad Holm,¹⁵ da hils ham fra mig, og siig ham at Meier¹⁶ nu har et Malerie til ham i

Arbeide; han maae derfor ikke bryde sig om hvad jeg har skreven til Eckersberg¹⁷ i et Brev, som Jensen bringer,¹⁸ det var tidligere skreven da M. endnu ikke havde tænkt paa noget Malerie, eller det havde været mig mulig at •3• drive ham dertil. Hvad han nu faaer, er rigtignok en Gentagelse] af et af hans ældre Malerier; men man bruger saa her ofte at male det samme, og da det ikke før har være[t ...], tænker jeg nok, det vil blive Holm velkommen, det vil komme til at koste 50 Spec som omtrent var, hvad han havde be[stemt] og som kan ansees for godt Kjøb for dette Malerie. Da det formodentlig ikke bliver færdig førend jeg er reist herifra, skal jeg beede Meier, om selv at underrette ham derom, da der ellers vilde gaae for lang Tiid, og Holm vil formodentlig gjerne have det saa snart som muligt. – Hvad mit Arbeide angaaer, da vil du vel kunne forestille dig at jeg i dette Aar ikke har kunnet arbeide som naar jeg har været i Rolighed; Reisen har medtaget lang Tiid og at see Alt medtager jo liige saa lang; jeg har imidlertid ikke været ganske uvirksom, jeg har gjort endeel Studier og Skizer efter Naturen og malet et lille Malerie,¹⁹ som kommer hjem med Fregatten, og som jeg vil anbefale til Professor Møller,²⁰ som har lovet at sørge for at give mine Malerier Fernis, og at sælge dem, hvilket jeg ønsker hvad dette angaaer. Et lille Malerie²¹ som tilhører Jensen, og et²² som Adam Müller²³ skal have kommer med det samme; men du maae ikke gjøre dig for store Forventninger, til næste Aar vil det blive bedre, naaer jeg i Sommer har havt Leilighed til at samle flere Studier her i Syden, og da er bleven bedre hjemme, og bekendt med Naturen her. – Her er i denne Tiid Udstilling paa det franske Academie, og en anden for de fremmede og romerske Kunstnere; paa den første er der meget smukke Ting, saavel hvad Malerier, som hvad de arcithtoniske Projecter angaaer, og dette gjælder vel ogsaa tildeels om den anden; men her findes ogsaa meget Middemaadigt, som i ingen Henseende staaer over, hvad man undertiiden kan see hjemme; som jeg hører skal Udstillingen i Aar hjemme ikke have været god, jeg længes efter at faae Katalogen at see, da kan man dog danne sig et lille Begreb derom, naaer man seer, hvo der har udstillet; formodentlig faaer man herom lidt Underretning med Fregatten, da det jo desværre er for dyrt, at sende saadanne Ting med Posten. – Men jeg seer at mit Blad begynder at fyldes, og jeg iiler derfor med, ogsaa at fortælle dig lidt, om hvorleedes jeg iøvrigt har det; thi hvad jeg hidetil har skreven om, har vist kun liden Interesse, vis du vilde meddeele nogen Anden Lidt derom, og jeg tænker dog, at naaer alle de kjære hjemme seer mit Brev, forlange de ogsaa at høre lidt deraf. Dog at begynde at beskrive, hvad jeg i den seenere Tiid har seet af Mærkværdigheder her, det vil jeg ikke, da man dog ikke derfor kan danne sig noget Begreb derom; og omstændelig

at fortælle hvorledes dette Faaraar her, ikke har været det ringeste bedre end hjemme, det veed jeg heller ikke om kan have Interesse for andre, end dem, som blive nødte til at sidde inden fire Væge, naaer man langt bedre kunne bruge sin Tiid under aaben Himmel; heele April er næsten gaaet saaleedes hen, det har næsten regnet hver Dag undertiden har man hørt stærk Torden, saa at Alt til dette Øjeblik ikke er det Ringeste længere fremme, end det pleier at være tilfælde hjemme i Begyndelsen af Mai. Idag skyller det Vande ned, og jeg benytter det melankolske Veier til at fuldende mit Brev, jeg bliver da jo ogsaa i bedre Humeur, idet jeg tænker [mig] midt iblandt Eder alle som jeg dog endnu altid saa uhyre savner; dog nu begynder jo snart det andet Aar af min Reise, da tænker jeg, at den barnagtige Hjemvee ikke saa ofte vil indfinde sig, uden at jeg derfor behøver at tænke mindre kjærligt paa Hjemmet; men jeg vil blive mere tilfreds med hvad der omgiver mig, og kan da ogsaa først drage den rigtige Nytte deraf. – Du siiger i dit Brev kjære John at I alle glæder Eder naaer de af mine Breve see, at jeg har moret mig, jeg maae takke dig og Alle derfor, og da det jo omvendt ogsaa glæder mig at viide Eder tilfredse, vil jeg strax fortælle en lille Episode af Livet her – de forskjellige Nationer's Kunstnere her have i fleere Aar havt for Skik, om Foraaret samlede at gjøre en Tuur ud i Campagnen til Huulerne ved Cervarra, der ere meget maleriske; ifior løb Tuuren temmelig uheldig af, og dette var tildeels deres egen Skyld, da de om Morgenen i de latterligste og mest bisarre Costumer havde forsamlet dem i Byen paa forskjellige Steder, for at drage samlede Truppeviis ud, tilfods til Vogns, til Hest, eller paa Esler, og disse sidste skal have været de talrigste. Rygtet løb da omkring i Rom og fortalte til alle Autoriteter, i Osterierne og paa Gader og Stræder at Fienden nærmede sig, og at alle de fremmede Kunstnere, som stode i Forbindelse med ham, vare dragne ud, for samlede ude fra igjen at erobre Byen. Hæren maae i romerske Øjne have havt et frygteligt Udseende; thi de havde seet de forskjellige Nationers Gesanter og blandt disse var den chinesiske, tyrkiske, den skyttiske, jeg troer saagar den jødiske; Grund nok altsaa til at være paa deres Post. Om Aftenen da heele Selskabet, rigtignok omtrent 200 Mand stærk, kom tilbage med Fakler, efter at have tilbragt en munter Dag, fandt de Portene lukkede, og heele det pavelige Cavallerie opstillet som Forposter uden for Muren, i Porten var der ogsaa stærk Vagt, og der blev ikke indladt mere end 2 ad Gangen, og disse da vissiterede om de ikke havde skjulte Vaben; ja der blev ovenikjøbet een arresteret for dette Comers's Skyld, som man havde Umage med igjen at faae frie, ved at overbeviise Autoriteterne om, at det Heele blodt havde været en Spøg, som man ikke kunne begribe at der var voxne Mennesker,

der alle havde taget Deel deri. Paa Grund af alle disse Fataliteter troede man næsten at man i Aar ikke turde fortsætte dette; Turen blev imidlertid aftalt,²⁴ blodt med den Indskrænkning, at Ingen saalænge man endnu var i Byen maatte forklæde sig, siden kunne enhver gjøre sig saa lystig han vilde, og Anføreren den saakaldte General i Kneipen gav Exempel paa dette idet han viiste sig i Skottedragt paa en viid Hest; Generalen for Eselsrytteriet saae omtrent ud som en Skakkerjøde, han har af Naturen rødt Haar og Skjæg, og havde dertil en rød lang Fløiels Talar og liigeledes rød Hue, Generalen for Fodfolket, det var Blunk²⁵ var ogsaa til Esels, hvilke Dyr overhovedet taget lode til at være Armeens Yndlinger; Proviantforvalteren og Kjøgemesteren var Fernley²⁶ i en viid Dragt med Epauletter af Pedersilie o:a:s: og med et Bælte, om det velnærede Legeme sammenflettet af Ræddikker, Finokier og alle Slags spiiselige Grøntsager, han geleidede selv den vel belæssede Proviantvogn til Esels, og paa den anden Siide reed Mundskjænken for at have et vaagent Øie med Viinankerne, som var heele Armeens Sol, og man maae ikke tvivle om at Alles Øine vare henvendte derpaa. Ved Torre di Schiavi uden for Porta Maggiore var Samlingspladsen, da man dette Aar for at undgaae Opmærksomhed, vare dragne ud af forskellige Porte, og derfra gik det efter at Armeen havde sat Smag paa Viinen, lige til Cervara; først kom Fodfolket hvortil Sonne,²⁷ Kükler,²⁸ Fidler, Philipsen²⁹ og jeg hørte, derefter hvo der var tilhest eller Esels, og tilsist Vognene med Undtagelse af Proviantvognen, der altid maatte være i Spidsen, for at lette Armeen Marschen. Da man var ankomne til Stedet bleve de forskellige Embeder uddeelte; jeg blev strax beordret til Fernley og havde tillige med ham og de Andre ved Køkkenvæsenet ansatte, hvortil hørte Kükler, og Sonne, den største Umage med at forsvare den omtalte vigtige Vogn; da imidlertid alle fik noget at tage vare gave vi os ifærd med at sønderskjære alle de deilige Sager, hvori jeg tilsist fik en stor Færdighed. – Der blev imidlertid gjort meget Comers, som f Ex: da den chinesiske Gesant ankom med sit Følge, det var Maleren Flor³⁰ fra Hamborg og hans Koner vare Billedhuggeren Matia³¹ og Violinspilleren Bull³² fra Norge, de vare med deres Vogn ypperlige decorerede, og forarsagede alle liige saamegen

•2• Fornøielse som da Oraklet blev given, det var foranstaltet i en af Huulerne en stoer Ild brændte deri, man slog en Kreds derom, Generalen spurgte, og Svaret lød fra Dybet; det var en tysk Digter Firmenick³³ der havde paataget sig dette, som han skilte sig meget godt fra; det Heele havde virkelig noget Mystisk ved sig. Da dette var forbi, og Bordet ved den foreenede Armees Anstrengelser var bleven færdigt, af store Steene belagte med Græstørv og prydet med altslags Grønt og smaae Træer toge

man Plads liigeledes paa Steene, og Taffeldækkerne og de til Opvartere andsatte besørgede nu de Andre, og det gik ret lystigt til; de fik ikke andet end kolde Sager som vi neppe vare istand til at forsyne dem gesvint nok med saa hurtig bragte man os de tomme Fade. – Nu gik det løs med en Mængde Skaaler af alle Slags, man drak særskilt de forskjellige Embedsmænds Skaal ved Armeen – og see, der kommer ogsaa Turen til mig, jeg maae takke ydmygst for |deres| Hoch lebe! etc. – jeg blev høitidelig udnævnt til her at trine isteden for Caffè Greco og kaage Kaffe til den heele Armee; dette gik i det Store jeg troer jeg til almindelig Tilfredshed lavede næsten 2 Spande Kaffe, og dette var •1• endda ikke saa vanskeligt som at skjænke det ud. Jeg maatte tage Blunck tilhjælp og vi maatte sætte os op paa nogle store Steene for ikke at blive rent ødelagte; neden under stod Fernley med Sukkeret for at tildeele enhver sin Deel. Under dette Væsen blev Chervarra Ordenen uddeelt, den almindeliige er ½ Baioci i et rødt Baand, men hvo der har gjort sig fortjent faaer den store Orden der er 1 Baioci Stk ligeleedes i rødt Baand, og den blev da ogsaa mig tildeel; kort, det Heele var et Galimatias, som man maae have seet for at kunne gjøre sig en Idee om, man maatte næsten troe, at alle vare gale. Der kom udpaa Eftermiddagen flere Vogne med Damer ud, for at see dette Væsen og bleve da meget høflig modtagne; Wulff kom ogsaa med hans Søster, og jeg var glad ved at kunne kjøre hjem med dem, saa fortunlet var jeg bleven dels af de mange Skaaler, man maatte drikke med, dels af den stærke Ild hvormed jeg havde været beskjæftiget. Tuuren fant Sted den 23de April og det var unægtelig en morsom Dag; vi havde, til ud paa Eftermiddagen, da det begyndte at regne lidet, det ypperligste Veier, og der var i Aar aldeles ingen Ubehageligheder fra Regjeringens Siide, som imidlertid bedre var bleven underrettet om det Heeles Uskadelighed for Roms Sikkerhed. – Dog mit Papiir er fuldt, og jeg maae slutte; men lad mig først bebyrde dig med en lille Comision, kjære John, vær nemlig saa god at forhøre dig om Rose har faaet sine Stunden der Andakt fra Reitzel³⁴ eller at skaffe hende dem vis R: har nølet dermed, jeg kjender hans Vane; men beder dig ikke destomindre at hilse ham saavel som enhver især- •4• deelehed, som du i dit Brev har bragt mig Hilsen fra; jeg behøver vel ikke at nævne dem Alle, du kan jo siige at jeg har gjort det; og sandeliig jeg glemmer ikke, at tænke paa Nogen, der har lidt tilovers for mig. Men Koch³⁵ maae du endelig ikke glemme han har mig dog tidlig eller silde paa Halsen igjen, han maae altsaa paa ingen Maade lades ude af Sigte, da jeg nu engang har begyndt at henvende mig til ham, og han har viist sig saa villig til at staae mig bie. – Og nu kjære John maae jeg siige dig et hjertelig Level, og endnu engang

takke dig for dit venlige Brev, som jeg haaber du ikke lader blive det Eneste. Hils Moder og Rose tusinde Gange; men glem heller ikke nogen af de kjære Søstre. Elise³⁶ er nu formodentlig nu i Norge, og du har da blodt Emma,³⁷ Nancy³⁸ og Julie,³⁹ som jeg tænker du flittig spadseerer med paa Lange-Linie; gid jeg kunne følge Eder i een af de Tiimer om Eftermiddagen, som tit falder mig saa lange her – Hils alle hos Schjøtt's,⁴⁰ og glem ingen af vore Huusvenner. Du kan maaske glæde Emil Hesselberg⁴¹ ved at siige ham, at jeg har seet hans udtrykte Billede her i een af General Burmont's⁴² Sønner, denne Lighed var mig virkelig høist paafaldende, denne havde rigtignok Knebelsbarter, som jeg ikke veed om Emil endnu bærer. – Naaer der bliver skreven til Hellested eller Norge, da lad min Hilsen følge med.

Vær forvissat om, at der ingen Dag forløber, uden du, og Alle de Kjære erindres af din inderlig hengivne

Martinus

•1•

Spørg Rose om jeg ikke kan vente Brev naaer jeg nu kommer til Neapel. Gid der ingen der maatte gaae tabt for mig, som det er hæntes for saa mange.

•4•

Den 6te Mai – Mit Brev blev igaar ikke afleveret, som først havde været min Bestemmelse, jeg har derfor nu Leilighed til at tilføie at jeg for lidt siden talte med Meier, og du kan derfor være saa god at siige Justitsraad Holm: at han kan vente hans Malerie med Fregatten; men da jeg jo længere hen i Sommeren ikke er her, vil han maaske selv tilskrive M: og sende ham en Vexel, eller paa hvad Maade han ellers vilde afgjøre det med hans Betaling; Brevet kan adresseres til Erenst Mejer, Caffè Greco: etc. da i det Tilfælde at han ogsaa skulde være fraværende, det altiid dog der sikkerest. De fleste herværende Kunstnere tale nu meget om at forlade Byen til Sommeren, de drage til forskjellige Steder; deels til Sabiner eller Volskerbjergene deels til Neapel og Omegn. Dertil gaer da ogsaa jeg, og det er nu bestemt til paa Torsdag den 15de i Selskab med Wulff's, vi opholde os et Par Dage i Terracina, og tage saa viidere til Mola de Gaeta, hvor vi ogsaa blive et Par Dage førend vi komme til Neapel. Jeg bliver da formodentlig min Geburtsdag i Terracina, og vil vist ikke undlade at tænke ret meget paa Eder alle hjemme. Lev vel, og behold mig i kjærlig Erindring.

¹ Frederik Ferdinand Friis.

- ² J.L. Jensen og Signe Jensen, f. Visby.
- ³ Peter Wulff og dennes søster, Henriette Wulff.
- ⁴ Charlotte Frederikke.
- ⁵ Gregor XVI.
- ⁶ Miguel I.
- ⁷ Christian (VIII) Frederik
- ⁸ Frederik Carl Christian.
- ⁹ Frederik VI.
- ¹⁰ Frederik Julius Fiedler.
- ¹¹ Frederik August Paludan.
- ¹² Frederik Marcus Knuth.
- ¹³ Christian August Broberg.
- ¹⁴ C.D. Fritsch. Fritsch blev udnævnt til professor i anledning af Kunstakademiets årsfest 31. marts 1835, efter at have haft bolig på Charlottenborg Slot siden 1817.
- ¹⁵ Christian Frederik Holm.
- ¹⁶ Ernst Meyer.
- ¹⁷ C.W. Eckersberg.
- ¹⁸ Brevet dateret 31. marts 1835 findes i Det kgl. Bibliotek, Bøllingske brevsamling, D 4°, 939.
- ¹⁹ To hyrdedrenge i den romerske Campagne.
- ²⁰ Jens Peter Møller.
- ²¹ Parti af et munkekloster i nærheden af Rom.
- ²² Parti af et munkekloster i nærheden af Rom (gentagelse).
- ²³ Adam Müller.
- ²⁴ Se dagbogen 23. april 1835.
- ²⁵ Ditlev Conrad Blunck.
- ²⁶ Thomas Fearnley.
- ²⁷ Jørgen Sonne.
- ²⁸ Albert Kuchler.
- ²⁹ Christian Jacob Adolph Philipsen.
- ³⁰ Ferdinand Flor.
- ³¹ Wilhelm Matthiä.
- ³² Ole Bull.
- ³³ Johann Matthias Firmenich.
- ³⁴ Carl Andreas Reitzel.
- ³⁵ Jørgen Hansen Koch.
- ³⁶ Elise Rørbye.
- ³⁷ Emma Eulalia Rørbye.
- ³⁸ Nancy Gerhardine Rørbye.
- ³⁹ Julie Fredrikke Rørbye.
- ⁴⁰ Christian Frederik Schiøtt og Charlotte Johanne Schiøtt, f. Schack.

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

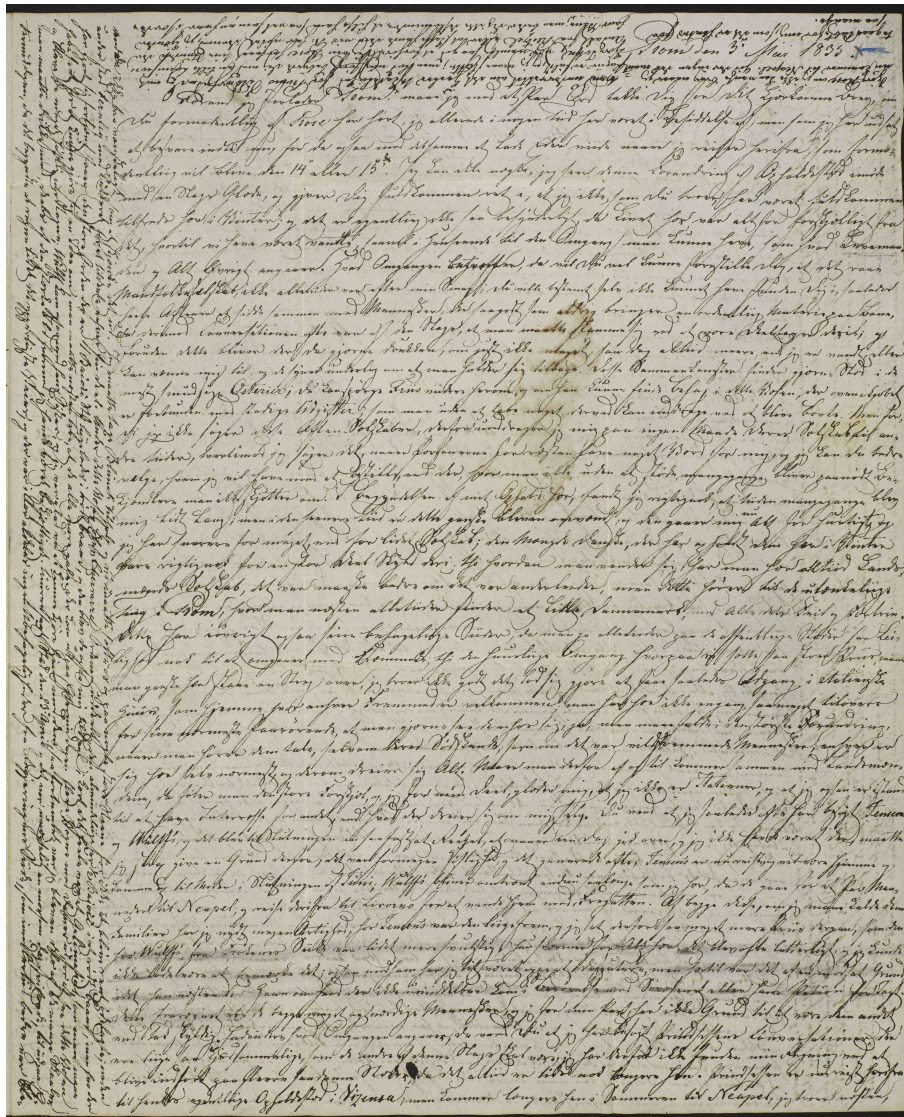
NY CARLSBERGFONDET

⁴¹ Emil Hesselberg.

⁴² Louis-Auguste-Victor de Ghaisnes de Bourmont.

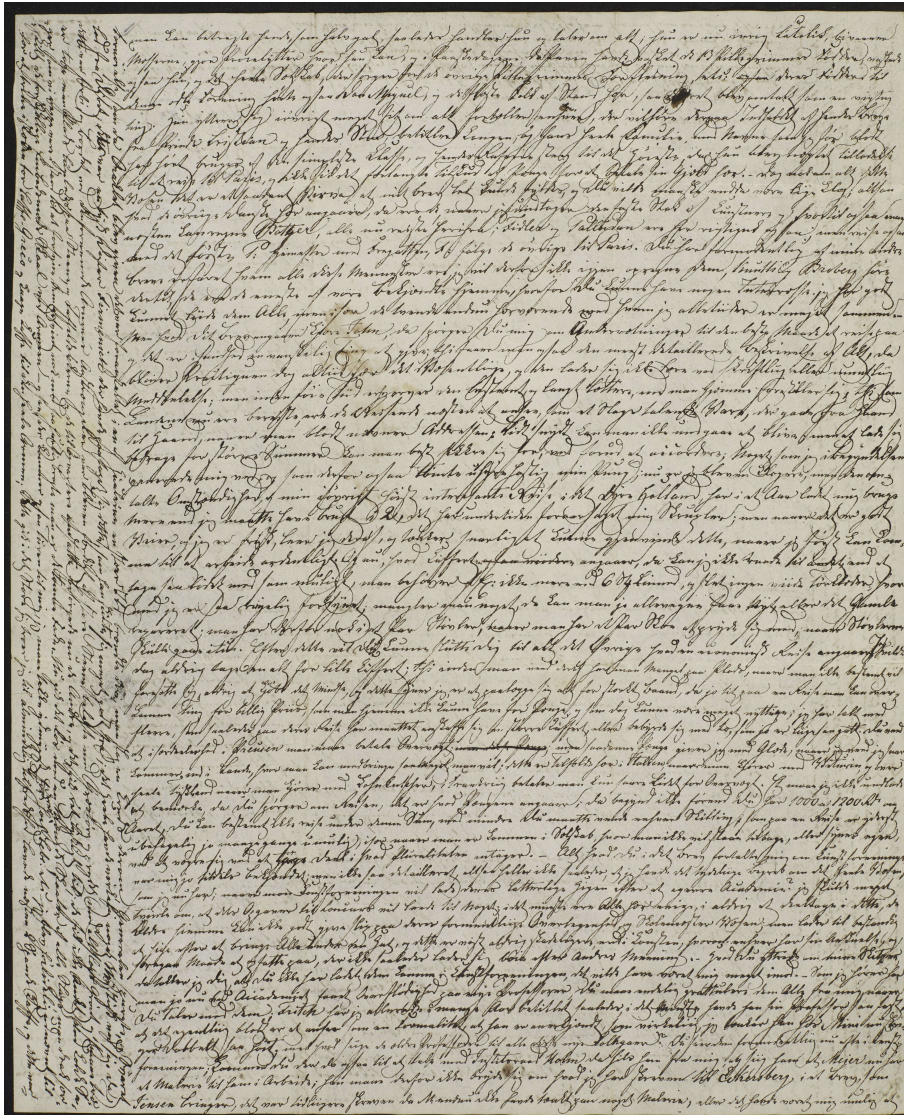
KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET



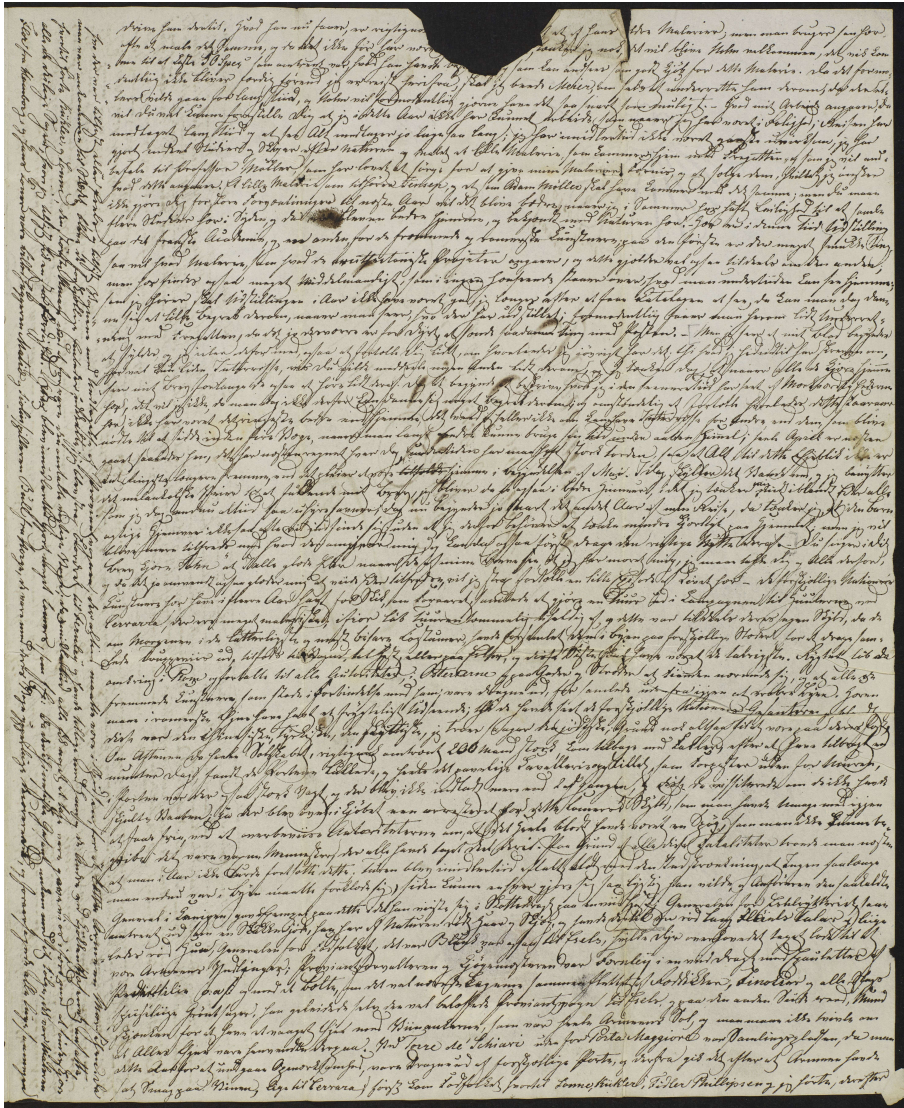
KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET



KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET



KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

